

Pakket 4 Legselbeheer op grasland (met optie wulpenraster)

Doel

Om weidevogels te beschermen is het niet altijd nodig om een rustperiode af te spreken op alle percelen met broedende weidevogels, bijvoorbeeld omdat de dichtheid aan weidevogels vrij laag is. In dat geval is nestbescherming zinvol: u beschermt daarmee het legsel (nest) en de directe omgeving tegen verstoring door landbouwkundige werkzaamheden.

Door het plaatsen van nestbeschermers bij beweiding of door een stuk grasland rondom nesten te laten staan, vergroot u de kans op het uitkomen van het legsel terwijl u het perceel voor de overige oppervlakte normaal kunt gebruiken.

Sommige vogels, met name de wulp, zijn solitaire broeders die niet in clusters broeden zoals kievit en grutto vaak doen. Om de kans op predatie te verkleinen is het soms gewenst deze nesten individueel uit te rasteren. Dit raster staat gedurende een korte periode van 2 weken of langer. Het tijdstip van plaatsen is flexibel, afgestemd op de broedperiode van de desbetreffende soort.

Instapeisen

Legselbeheer is alleen mogelijk bij een van de volgende situaties:

- Het perceel met legselbeheer direct grenst aan minimaal 0,5 hectare (ontwikkeling) kruidenrijk grasland en/of minimaal 0,5 hectare plasdras en/of minimaal 1 hectare extensief beweide grasland, óf;
- Als het perceel met legselbeheer geen combinatie met de genoemde pakketten vormt, dan geldt de verplichting dat op het deel waar nesten gevonden worden, aansluitend een rustperiode geldt (pakket Legselbeheer op grasland met rust) van 2 tot 6 weken.

Pakketvoorwaarden pakket 4a en 4i

1. U zoekt de beheereenheid tijdens het broedseizoen één of meerdere malen af op legfels;
2. U markeert en registreert alle gevonden nesten via www.boerenlandvogelsnederland.nl of op een stalkaart die u op uw bedrijf beschikbaar heeft. Ook als er geen nesten gevonden zijn, vult u de datum in waarop gezocht is;
3. U beschermt gevonden nesten en/of kuikens door ze te ontzien van alle landbouwkundige bewerkingen door:
 - Minimaal 100 m² rondom het nest¹ niet te maaien (een straal van 3,5 meter rondom nest), of;
 - Het plaatsen van nestbeschermers (bij beweiding).
4. U meldt gespaarde nesten binnen 3 dagen na het maaien of plaatsen van nestbeschermers bij het collectief (per Whatsapp aan de gebiedscoördinator of per mail aan het secretariaat), o.v.v. BE-nummer en type nest;
5. Werkzaamheden zijn (op het gehele graslandperceel) alleen toegestaan bij daglicht;
6. Wanneer u gaat maaien, past u onderstaande kuikenvriendelijke werkwijzen toe:
 - U plaatst 6 - 12 uur voorafgaand aan het maaien stokken met plastic zakken om eventuele kuikens te verjagen naar een ander perceel, én;
 - U maait van binnen naar buiten óf u maait van één zijde van het perceel naar de andere zijde, waarbij u start aan de zijde van het perceel waarin géén kuikens aanwezig zijn.

¹ 100 m² geldt vanaf 2026; voor eerdere contracten geldt minimaal 50²

Specifieke pakketvoorwaarden pakket 4i

7. Een wulpennest wordt met een predatieraster beschermd, totdat de jongen het nest hebben verlaten. In de periode van 15 maart tot 1 augustus staat dit raster een periode van ten minste 2 weken of zoveel langer als noodzakelijk;
8. Het raster is geschikt tegen de predatoren vos en (verwilderde) kat. Dit betekent dat een reguliere afrastering die gebruikt wordt voor koeien of schapen niet voldoende is. Meerdere stroomdraden kort boven elkaar zijn nodig: minimaal 4 draden, de onderste op maximaal 15 cm van de grond en de bovenste draad op 75-80 cm hoog. Zorg voor minimaal 4.000 Volt spanning;
9. Het raster heeft een minimale afmeting van 10 x10 meter. De oppervlakte daarbinnen blijft gevrijwaard van landbouwkundige bewerkingen gedurende de tijd dat het raster er staat;
10. Houd de draad vrij van ondergroei. Als het raster overwoekerd is, waardoor de spanning is weggefallen/te weinig is, wordt er geen herstelmogelijkheid gegeven. Maai bij voorkeur met een elektrische motorzeis.
11. U meet tenminste wekelijks de spanning van de draden van het raster en repareert eventuele spanningslekken. Bij voorkeur meerdere keren in de week controleren;
12. Laat, als de jongen het nest hebben verlaten, het raster nog minimaal 3 dagen staan. Na 3 dagen kan het raster weg en kan er gemaaid worden;
13. Als de wulp niet binnen een paar uur na plaatsen van het raster terugkeert op het nest, moet het raster weer weggehaald worden. Dit komt een enkele keer voor;
14. Zorg dat de registratie van het wulpennest ook uit de nestregistratie blijkt. Hier kan op gecontroleerd worden door RVO;
15. Het gehele graslandperceel waarop het wulpenraster staat kan worden opgegeven als 4i. Niet alleen de oppervlakte die beschermd wordt door het wulpenraster.

Meldingsplicht

1. Om voor vergoeding in aanmerking te komen moet u een melding doen van gespaarde nesten die zijn beheerd volgens de pakketvoorwaarden van CMO. U doet de melding **binnen 3 dagen** na het maaien/sparen van nesten, per Whatsapp aan de gebiedscoördinator of per mail aan het secretariaat van CMO.

Pakketvariant – Open Grasland		Vergoeding / nest
4a	Legselbeheer op grasland	
	Nesten van grutto, tureluur, wulp, zomertaling, krakeend of slobbeend	€ 150
	Nesten van kievit, scholekster en alle overige soorten	€ 60
4i	Legselbeheer wulp met individueel predatieraster (per nest met raster)	€ 285 ²

Samenwerken met vrijwilligers

U ontvangt van CMO kaarten met daarop uw legselbeheer percelen. Als er vrijwilligers actief zijn en u willen helpen met het in beeld brengen van de aanwezige nesten, kunt u met hen afspreken hoe u met elkaar gegevens deelt. Het is uw verantwoordelijkheid om een ingevulde kaart op uw bedrijf beschikbaar te hebben, zodat u zelf voorafgaand aan het maaien kunt zien waar de nesten liggen én u dit kunt aantonen bij een eventuele controle door de NVWA of schouw door het collectief.

² Vergoeding is voorlopig alleen voor de wulp.

Waarom alleen bij daglicht maaien?

Als u in het donker maait, hebben de kuikens onvoldoende gelegenheid een veilige plek te zoeken.

Waarom van binnen naar buiten maaien?

Als u op het midden van uw perceel met maaien start en vervolgens naar de buitenkant maait, hebben kuikens de gelegenheid naar naastgelegen percelen te vluchten en raken ze niet opgesloten in een steeds kleiner wordend stuk grasland.